

ПРОГНОЗ ПОЯВИ ШКІДНИКІВ ТА ХВОРОБ В САДАХ ТА ВИНОГРАДНИКАХ ПІСЛЯ ЦВІТІННЯ ТА ЗАХОДИ ЗАХИСТУ ВІД ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ У 2018 РОЦІ.

Захист плодкових насаджень після цвітіння

Захисту саду в період після цвітіння необхідно приділити особливу увагу, оскільки від цього залежить майбутній урожай. Серед основних шкідників і хвороб, які можуть завдати значних збитків садівникам, найпоширенішими є: оленка волохата, плодожерки, пильщики, попелиці, кліщі, вишнева муха, сливова товстонижка, парша, борошниста роса, плямистості листя, плодова гниль та ін.

У плодкових насадженнях також розвиваються та завдають шкоди листям, квіткам і зав'язі на плодкових деревах *садові довгоносики: сірий бруньковий та яблуневий квіткоїд*.

Очікується дохарчовування гусениць *білана жилкуватого* перед залялькуванням, харчування гусениці *золотогуза, розанової листокрутки, яблуневої молі*. Скрізь у незахищених садах і лісопаркових насадженнях гусениці *кільчастого і непарного шовкопрядів* об'їдатимуть листки, квітки та зав'язі. Зупинимось більш детально на основних шкідливих організмах.

Оленка волохата є поліфаг, пошкоджує як дерева, кустарниками так і декоративні рослини. Починає завдавати шкоди в період цвітіння плодкових та ягідних культур. Комахи живляться квітками, вигризаючи генеративні органи рослин та обгризаючи пелюстки. Їхня активність у денний період — з 10 до 16 год. В холодні ночі вони ховаються в ґрунт, а в теплі — залишаються на рослині.

Слід зазначити, що в разі масового заселення крон дерев оленкою волохатою варто провести обприскування одним із інсектицидів: Каліпсо 480 SC, КС, 0,25–0,3 л/га або Маврік, ЕВ, 0,2–0,6 л/га.

Серед плодожерок найбільш поширені яблунева, грушева, та сливова. Гусениці *яблуневої плодожерки* зараз заляльковуються, літ метеликів відбудуватиметься за суми ефективних температур (вище 10°C) 90–110°C, масовий літ за 150–170°C. Відкладання яєць фітофагом спостерігатиметься за відсутності опадів і вітру та температури повітря понад 16°C у вечірні години. Настання такої суми температур у 2018 році очікується 10–15 травня.

В сонячну тиху погоду за температури не нижче 16°C активізуються *плодові пильщики*, які відкладатимуть яйця, згодом личинки пошкоджуватимуть зав'язь, виїдаючи насінневу камеру. Серед *пильщиків* найпоширеніші *яблуневий плодовий* (шкодить яблуні), *грушевий плодовий* (пошкоджує грушу) і *чорний сливовий* (псує плоди сливи, аличі, рідше — абрикоса й черешні).

Вишнева муха літатиме і відкладатиме яйця під час утворення зав'язі у *вишні* й *черешні*. Личинки *вишневої мухи* пошкоджують плоди черешні та вишні, які втрачають товарну і смакову якість.

Сливова товстонижка пошкоджує сливу, аличу, рідше — абрикос, черешню й вишню. Самка відкладає яйця всередину кісточки. Личинки, що віродилися, живляться ядром кісточки. Пошкоджені плоди не мають змоги розвинути до нормальних розмірів, синіють та опадають.

Повсюди молоді листки та пагони будуть заселяти та пошкоджувати *сисні шкідники (кліщі, попелиці, медяниці, щитівки і несправжньощитівки)*. Серед попелиць найпоширенішими є *зелена та сіра яблунева, вишнева, сливова обпилена, смугаста персикова* та ін. Личинки, живлячись соком рослини, висмоктують його з молодих листочків та пагонів. Заселені попелицею листки деформуються, скручуються, приріст пагонів пригнічується, а їхні верхівки нерідко засихають.

Серед *кліщів* поширені *павутинний, червоний, бурий, глодовий, грушевий галовий*. Висмоктуючи соки з листя, кліщі зумовлюють погіршення водного балансу, зменшення синтезу хлорофілу, порушення процесів фотосинтезу. Заселене шкідниками листя набуває темно-сірого кольору, потім жовтіє та з часом опадає. Продуктивність дерев зменшується, якість плодів погіршується.

Скрізь в *зерняткових* садах розвиватиметься *борошнеста роса*, найсприятливіші умови для зараження якою створюватимуться за $t^{\circ} 18-25^{\circ}\text{C}$ і в разі значного насичення повітря вологою. Розвитку *моніліального опіку* сприятимуть прохолодна ($t^{\circ} 12-16^{\circ}\text{C}$) дощова погода, тумани в період цвітіння. Масовому прояву *кокомікозу, клястероспоріозу, кучерявості листків персика, полістигмозу сливи* сприятиме прохолодна погода з приморозками та значними опадами, у *зерняткових* насадженнях за температури $18-20^{\circ}\text{C}$ розвиватиметься *парша*.

Відразу після закінчення цвітіння (коли опадє 75% пелюсток) *зерняткові* сади проти яблуневої молі, п'ядунів, кліщів, попелиць та парші, моніліального опіку, борошнистої роси обприскують дозволеними інсектицидами на основі однієї із діючих речовин: фозалон, диметоат, імідаклоприд, при наявності кліщів застосовують спіродиклофен або феназахін із додаванням проти хвороб дифенконазол, крезоксил-метил, піраклостробін + дитіанон. Через 10-12 днів після попереднього проти яблуневого пильщика, листокруток та парші, моніліального опіку, борошнистої роси проводять обприскування вказаними вище інсектицидами і фунгіцидами, дотримуючись чергування препаратів.

Хочемо зазначити, що у період масової яйцекладки плодожерок насадження необхідно обприскують інсектицидами на основі однієї із діючих речовин: феноксикарб + люфенурон, люфенурон, тefлубензурон, новалурон які блокують розвиток шкідливих організмів з додаванням фунгіцидів проти парші та інших хвороб - каптану, метираму, манкоцебу, сірки.

Після закінчення цвітіння *кісточкові* сади проти кокомікозу, кучерявості листків персика, клястероспоріозу, моніліального опіку, листокруток, попелиць, пильщиків, кліщів, інших обприскують комплексними препаратами на основі однієї із діючих речовин: тіофанат-метил, 500 г/л; ципродиніл, 750 г/кг; алюмінію фосфіт, 570 г/л + фосфориста кислота, 80 г/л; дитіанон, 700 г/кг з додаванням фенітротіон, 500 г/л, на сливі – імідаклоприду, 200 г/л або мелатіону, 570 г/л. Через 10 днів після попереднього, на початку відродження гусениць сливової плодожерки проти неї та товстоніжки, кліщів, кокомікозу насадження обприскують дозволеними препаратами на основі однієї із діючих речовин: фозалон, 350 г/л, на сливі - імідаклоприд, 200 г/л з додаванням ципродинілу, 750 г/кг або тіофанат-метил, 700 г/кг.

У період масового льоту вишневої мухи (початок цвітіння білої акації) сорти вишні й черешні середнього і пізнього строків досягання проти мухи, кокомікозу, моніліального опіку обприскують дозволеними препаратами на основі однієї із діючих речовин: фозалон, 350 г/л; фенітротіон, 500 г/л; піриміфос-метил, 500 г/л з додаванням тіофанат-метил, 700 г/кг чи алюмінію фосфіт, 570 г/л + фосфориста кислота, 80 г/л.

Сливу після цвітіння обприскують за схемою: за шість-вісім днів після цвітіння — Світч 62,5 WG, в.г., 0,75–1,0 кг/га + Бі-58 новий, к.е., 1,2–2,0 л/га; на початку відродження гусениць сливової плодожерки I покоління — Хорус 75 WG, ВГ, 0,2–0,3 кг/га + Золон 35, к.е., 0,8–2,8 л/га; на початку відродження гусениць II покоління — Фуфанон 570, КЕ, 2,0 л/га.

У плодоносних насадженнях **винограду** масово розвиватимуться та завдаватимуть шкоди **кліщі (плодові, звичайний і садовий павутинні, виноградний повстяний, бруньковий, інші)**. Літ метеликів I-го покоління **гронової листокрутки** та відкладання нею яєць очікується за настання стійких середньодобових температур вище 14°C, а через кілька діб відроджуватимуться гусениці, які харчуватимуться бутонами і зав'язю винограду. За дощової погоди у виноградниках можливий розвиток **оїдіуму, мілдью, чорної плямистості, сірої гнилі**.

За наявності 3-5 листків у плодоносних насадженнях винограду вогнища ураження чорною плямистістю, інфекційним засиханням, мілдью, антракнозом, іншими обприскують дозволеними препаратами. У період розрихлення суцвіть (перед цвітінням) проти гусениць I-го покоління гронової листокрутки виноградні насадження обприскують дозволеними препаратами згідно «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні».

Нагадуємо, що у зв'язку з продовженням весняно-польових робіт у господарствах області особи, діяльність яких пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням пестицидами і агрохімікатами повинні пройти медогляд, навчання та інструктаж з правил техніки безпеки і мати допуск на право здійснення робіт з пестицидами і агрохімікатами.

Обробки необхідно проводити в тиху безвітряну погоду в ранішні та вечірні години. Не менше як за дві доби, про час та місце проведення обробітків, необхідно обов'язково попереджувати голів сільських і селищних рад, ОТГ та пасічників.

Під час проведення захисних обробок слід дотримуватись загальноприйнятих державних санітарних правил ДСП 8.8.1.2.001-98 та правил особистої гігієни.